

MAURICE RAVEL

(1875–1937)

Dítě a kouzla

(L'Enfant et les Sortilèges)

Lyrická fantazie o dvou částech

První část

Při psaní domácích úloh utíkají myšlenky malého chlapce k lumpárnám, jimž by se věnoval raději. Přichází jeho maminka, aby mu zkontrolovala úkoly, avšak malý nezbeda kromě pocákání koberce inkoustem neudělal nic. Na maminčino kárání reaguje vypláznutým jazykem; trestem se mu stane suchý chléb, čaj bez cukru a samota k přemítání nad vlastním chováním. Naštvaný kluk vybuchne hněvem. Shodí ze stolu konvici i čínský šálek. Štouchá do veverka hrotem plnicího pera. Zatahá kocoura za ocas. Rozšťourá oheň v krbu a nohou na něj převrhne kotlík s vařícím čajem. Ulomí kyvadlo starých hodin. Roztrhá pohádkovou knížku i sešit z matematiky. Útočí na postavičky vyobrazené na tapetě, až ji nakonec natrhne. Jakmile se nabaží svého dovádění, chce si odpočinout v křesle, to však ožije a utíká před ním. Dareba sleduje, jak mu křeslo společně s pohovkou odmítají nadále sloužit. Staré kyvadlové hodiny si stěžují na újmu, ke které přišly. Konvice a čínský šálek hrozí odplatou a společně odtančí. Oheň mu řekne, že hodné hřeje, ale zlé popálí, čímž mu nažene strach. Pastýř a pastýřka z tapety truchlí nad zkázou své idylky. Princezna z jeho roztrhané pohádkové knížky si stěžuje, že zničil její příběh. Chlapec ji tak nedokáže ochránit před černokněžníkem a princezna se propadne do země. V pokoji se objeví malý, hrbatý, bradatý stařík Aritmetika a se svými čísly bombarduje dítě matematickými úkoly a příklady. Kocour vyleze zpod křesla, zasyčí a po kočičím duetu s kočkou, která se objevila v zahradě, společně odcházejí ven. Kluk je následuje.

Druhá část

Strom v zahradě nařká bolestí nad ranami, jež mu malý lump vyryl do kůry předešlého dne. V lítosti nad svým činem se chlapec k němu přivine. Zahrada procitá životem. Vážka hledá svou družku a dítě s politováním přiznává, že ji chytlo a přišpendlilo na zeď. Netopýr mu vyčte, že zabil matku jeho dětí. Veverka varuje žabáka před životem v kleci. Uvědomujíc si vzájemnou lásku zvířat, leč odpor vůči němu, volá dítě svou maminku. Zvířátka a stromy se sjednotí v tužbě po pomstě. Vrhnou se na něj, přičemž nešťastnou náhodou poraní i veverka. Chlapec jí ošetří poraněnou pacičku. Zvířátka si všimnou, že je poraněn také. V obavě ho obestoupí a snaží se mu pomoci. Společně volají jeho maminku a doprovází ho zpátky do domu. Libují si přitom, že dítě díky právě prožitým zkušenostem nabylo moudrosti a milosrdenství. Jak se rozednívá, přenechávají jej jeho samotě a maminčině kýžené náruči.